

СТАНОВИЩЕ

на дисертационен труд на тема: „Проучване върху влиянието на ранната кинезитерапия при пациенти с исхемичен мозъчен инсулт” представен от Кристин Л. Григорова-Петрова с научен ръководител доц. Даниела Любенова, доктор за присъждане на образователната и научна степен „Доктор” в професионално направление 7.4. Обществено здраве.

Рецензент: проф. д-р Мария Василева Тотева, дмн

Голямата честота и тежест на сърдечно-съдовите заболявания са основание за включването им в групата на социално-значимите болести. От тях мозъчният инсулт е един от най-проблемните нозологични единици предвид високия леталитет или последваща инвалидност. Това обуславя актуалността на проблема в разработения научен проект.

Трудът е в обем от 139 стандартни машинописни страници – в т.ч. 13 стр. приложения. Онагледителният материал се състои от 11 таблици и 17 фигури. Библиографският списък е от 211 заглавия, от които 18 на кирилица и 193 на латиница.

Литературният обзор е добре структуриран като последователно се обсъждат острите нарушения след мозъчен инсулт, с акцент върху респираторните проблеми. Успешно се коментират и зависимостите между невроластичността и възстановяването. С голям професионализъм са представени основни промени от целенасочена кинезитерапия в острия период след мозъчен инсулт. Известна слабост в този раздел е цитирането на сравнително малък брой български автори.

Представената работна хипотеза би могла да бъде обогатена чрез идеята за прилагане на специализирана кинезитерапевтична програма с включване на респираторна тренировка.

Целта на изследването е добре формулирана, като от нея произтичат 5 основни задачи. Уместно е било в тях да се включи текст, свързан с приложението на фийдбек уред, което се обосновава от предложената работна хипотеза.

Контингентът на изследването се състои от 59 д., подбрани по съответни критерии. На всички е приложена кинезитерапия между 24-я и 48-я час. Тя се осъществява 2 пъти дневно, включваща и тренировка за инспирация чрез индивидуален фийдбек уред. В домашна обстановка се всички изпълняват кинезитерапевтична програма, контролирана от докторантката. Четиридесет и четири пациента продължават инспирационната процедура, а 15 д. я преустановяват. Това определя и 2-те групи за изследване, формирани чрез непреднамерен подбор.

Методиката на изследване е достатъчно информативна и включва функционално изследване на дишането; подвижност на диафрагмата чрез ехография; тестове за дисфагия; за контрол на тялото; за оценка на двигателните възможности, за 10 дейности от ежедневиия живот чрез Barthel index. По-голямата част от тестовете са приложени при пациентите в началото на болничния престой, при изписването и един месец след инцидента.

Получените данни са обработени чрез информативни статистически методи.

Акцентът на дисертационния труд е върху разработената и апробирана методика на кинезитерапия при болни с исхемичен мозъчен инсулт. Тя включва задачите на програмата, средствата (вкл. фийдбек уред) и дейности в леглото, при седеж и стоеж. Представен е богат комплекс от 50 упражнения, които се извършват двукратно по време на болничния престой. Много добре е описан подхода за увеличаване на натоварването и разширяване на средствата на кинезитерапията съобразно индивидуалните симптоми на болните. Те са диференцирани в 4 групи, отговарящи на нивото на здравния им статус.

Анализът на резултатите е извършен с голяма задълбоченост като последователно се коментират промените в основните показатели на изследователската програма, а именно влияние върху функционалните показатели на дишането; подвижността на диафрагмата; наличната дисфония; двигателните възможности в леглото, стоеж и ходене, извършването на ежедневните дейности. Много добро впечатление правят представените обобщения в края на всеки раздел. Въз основа на статистическите данни, по обективен начин се доказват положителните промени след приложената кинезитерапия. Те са особено изразени при дихателните признаци на групата болни, които продължават инспираторната тренировка при домашни условия.

Изведените 6 основни извода са обосновани въз основа на успешното реализиране на поставените задачи.

Предложените 3 препоръки имат своята практическа значимост.

Заклучение

Настоящият дисертационен труд обогатява методиката на кинезитерапията при лечение на болни с исхемичен мозъчен инсулт. За първи път у нас е включен фийдбек уред за респираторна тренировка при тези патологични състояния. Извършеният задълбочен контрол върху функционалното ниво на пациентите при клинични и домашни условия гарантира подобряване на здравното им състояние и повишава жизнения им статус. Научните резултати на подобни кинезитерапевтични програми имат изразен социален ефект.

Давам висока оценка на реализирания научен проект и препоръчвам на Уважаемото научно жури да удостои гл. ас. Кристина Людмилова Григорова-Петрова с образователната и научна степен „Доктор” в професионално направление 7.4. Обществено здраве.

Рецензент:

проф. д-р Мария Василева Тотева, дмн